

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY

JALGAON

SYLLABUS FOR

F.Y.B.A.

(I & II Semester)

(CBCS)

w.e.f. June - 2022

SANSKRIT

कवियित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

मनव्य विद्याशाखा

वर्ग - प्रथम वर्षकला

विषय - संस्कृत

पेपरचे नाव - रूपक व वैदिक संस्कृत साहित्याचा परिचय

पेपर क्रमांक - DSC-A

वर्ष - जून 2022 पासून लागू

शिकविण्याचा कालावधी - प्रथम सत्र

नेमलेला अभ्यासक्रम - प्रतिमा (एक ते तीन अंक) कवि भास श्रेयांक - 3

- अध्ययन व अध्यापनाची उद्दिष्टे -

1. संस्कृत साहित्यातील रूपकांचा परिचय करणे.
2. संस्कृत भाषेतील वाङ्मयाचे स्वरूप जाणणे.
3. कवि भासाचा जीवन परिचय करणे.
4. भास कालीन समाज जीवनाचा आढावा घेणे.
5. नाटकातील नाटकीय योजनानांचे व नाटकीय संज्ञांचे स्वरूप जाणणे.
6. संस्कृत नाट्य वाङ्मयाविषयी जिज्ञासा निर्माण करणे.

- घटक विश्लेषण -

अ.क्र	घटक	श्रेयांक	घडयाळी तासिका
1.	कवि भासचा जीवन परिचय, प्रतिमा मटकम् - प्रथमः अंकः	1	15
2.	प्रतिमा नाटकातील नाटकीय योजनानांचा परिचय, प्रतिमा मटकम् - द्वितीयः अंकः	1	15
3.	प्रतिमा नाटकातील नाटकीय संज्ञांचा परिचय, प्रतिमा मटकम् - तृतीयः अंकः	1	15

संदर्भ ग्रंथ -

1. मिश्रा रामचंद्र, भासनाट्यचक्रम्, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी

- प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी -

वेळ - दोन तास		गुण - 60
प्रश्न 1. अ)	योग्य पर्याय निवडा. 8/6	6
	ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 8/6	6
प्रश्न 2.	भाषांतर करा. 4/6	12
प्रश्न 3.	थोडक्यात उत्तरे लिहा. 5/3	12
प्रश्न 4.	टिपा लिहा. 3/2	12
प्रश्न 5.	दीर्घोत्तरी प्रश्न. 2/1	12
	अंतर्गत निरंतर मूल्यमापन परीक्षा	40

एकूण गुण - 100

कवियित्री बहिणाबाई चौधरी
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

मनट्य विद्याशाखा

वर्ग - प्रथम वर्षकला

विषय - संस्कृत

पेपरचे नाव - नाटक व वैदिक संस्कृत साहित्याचा परिचय

पेपर क्रमांक - DSC- B

वर्ष - जून 2022 पासून लागू

शिकविण्याचा कालावधी - द्वितीय सत्र

नेमलेला अभ्यासक्रम - वैदिक संस्कृत साहित्याचा परिचय

श्रेयांक - 3

- अध्ययन व अध्यापनाची उद्दिष्टे -

1. वैदिक संस्कृत वाङ्मयाचा परिचय करणे.
2. वैदिक संहितांचे स्वरूप जाणणे.
3. वैदिक परंपरांचा परिचय करणे.
4. वेदकालीन समाज जीवनाचा आढावा घेणे.
5. वैदिक विचारांचे स्वरूप जाणणे.
6. वैदिक वाङ्मयाविषयी जिज्ञासा निर्माण करणे.

- घटक विश्लेषण -

अ.क्र	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
1.	वैदिक संहिता - विषयवस्तू, कळ, तत्वज्ञान व सामाजिक जीवन	1	15
2.	वेदांग सामान्य परिचय	1	15
3.	ब्रह्मण, आरण्यक व उपनिषद सामान्य परिचय	1	15

संदर्भ ग्रंथ -

1. लघुसिद्धान्तकौमुदी आणि वैदिक वाङ्मयाचा इतिहास, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन, पुणे - २०१०
2. गैरोला वाचस्पति, संस्कृत साहित्य का इतिहास, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
3. उपाध्याय बलदेव, संस्कृत साहित्य का इतिहास, शारदा निकेतन, वाराणसी

- प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी -

वेळ - दोन तास			गुण - 60
प्रश्न 1. अ)	योग्य पर्याय निवडा.	8/6	6
	ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	8/6	6
प्रश्न 2.	परिच्छेद लिहा.	4/6	12
प्रश्न 3.	थोडक्यात उत्तरे लिहा.	5/3	12
प्रश्न 4.	टिपा लिह .	3/2	12
प्रश्न 5.	दीर्घोत्तरी प्रश्न.	2/1	12
	अंतर्गत निरंतर मूल्यमापन परीक्षा		40

एकूण गुण - 100

- समकक्ष अभ्यासक्रम -

अ.क्र	सत्र	जुना अभ्यासक्रम	नवीन अभ्यासक्रम
1.	पहिले	पेपरचे नाव - नीतिशतकम् पेपर क्रमांक - SAN-G - 101 नेमलेला अभ्यासक्रम - नीतिशतकम्	पेपरचे नाव - रूपक व वैदिक संस्कृत साहित्याचा परिचय पेपर क्रमांक - DSC- A नेमलेला अभ्यासक्रम - प्रतिमा (एक ते तीन अंक) कवि भास
2.	दुसरे	पेपरचे नाव - पंचतंत्रम् पेपर क्रमांक - SAN-G - 111 नेमलेला अभ्यासक्रम - पंचतंत्रम् - अपरीक्षितकरकम्	पेपरचे नाव - रूपक व वैदिक संस्कृत साहित्याचा परिचय पेपर क्रमांक - DSC- B नेमलेला अभ्यासक्रम - वैदिक संस्कृत साहित्याचा परिचय

प्रा.बाळासाहेब गणपाटील

अध्यक्ष

प्राचीन भारतीय भाषा तदर्थ अभ्यासमंडळ